

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 14 maja 2010 r.

DL-P-V-453-4/10

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej Senatu**

Senatowy Pierwszy Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 kwietnia 2010 r. (znak: BPS/KU-034/847/2/10), dotyczące prośby o zaopiniowanie w trybie art. 60 ust. 3 pkt 1 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu (M.P. z 2002 r. Nr 54, poz. 741, z późn. zm.) senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych (druk nr 847), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Przedłożony projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania porządku prawnego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 grudnia 2009 r., sygn. akt K 4/08 (Dz. U. Nr 210, poz. 1628), w którym Trybunał orzekł między innymi, że art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.), w części obejmującej zwrot „albo postępowania przed sądem dyscyplinarnym” oraz art. 95c pkt 1 ustawy – Prawo o adwokaturze, w części obejmującej zwrot „z zastrzeżeniem art. 90 ust. 2”, są niezgodne z art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.), gdyż poprzez pominięcie etapu dochodzenia pozbawiają obwinionego prawa do obrony i tym samym naruszają art. 42 ust. 2 Konstytucji RP.

Ponadto Trybunał orzekł, że oba zakwestionowane przepisy są również niezgodne z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim przyznają Ministrowi Sprawiedliwości możliwość polecenia wszczęcia postępowania przed sądem dyscyplinarnym niezależnie od wyniku dochodzenia przeprowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego. W ocenie Trybunału rozwiązanie takie prowadzi do logicznej niespójności postępowania dyscyplinarnego, w toku którego przejście do kolejnego etapu wskazanego w art. 95c ustawy – Prawo o adwokaturze jest uzależnione od określonego zakończenia etapu poprzedniego.

W związku z powyższym w art. 1 projektu proponuje się nowelizację art. 90 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze, zgodnie z którą Minister Sprawiedliwości będzie mógł polecić jedynie wszczęcie dochodzenia przeciwko adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu, a nie jak obecnie dochodzenia albo postępowania przed sądem dyscyplinarnym. Ponadto zakłada się zmianę art. 95c pkt 1 ustawy – Prawo o adwokaturze poprzez usunięcie wyrazów „z zastrzeżeniem art. 90 ust. 2”. Propozycja ta przesądza o tym, że pierwszym etapem postępowania dyscyplinarnego adwokatów jest dochodzenie, a ewentualne przejście do następnego etapu zależy od określonego zakończenia etapu go poprzedzającego.

Mając na względzie fakt, że w odniesieniu do postępowania dyscyplinarnego radców prawnych obowiązują regulacje tożsame z zakwestionowanymi przez Trybunał Konstytucyjny na gruncie przepisów dotyczących postępowania dyscyplinarnego adwokatów, w art. 2 projektu zakłada się wprowadzenie analogicznych zmian w art. 67¹ pkt 1 oraz art. 68¹ ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 oraz Nr 47, poz. 278).

Przechodząc do analizy projektu ustawy w ocenie Ministra Sprawiedliwości proponowane zmiany są zgodne z wytycznymi Trybunału Konstytucyjnego zawartymi w wyroku z dnia 1 grudnia 2009 r., sygn. akt K 4/08. W efekcie wyłącza one możliwość polecenia wszczęcia przez Ministra Sprawiedliwości postępowania przed sądem dyscyplinarnym z pominięciem dochodzenia, które stanowi pierwszy etap tego postępowania, bądź też niezależnie od jego wyniku.

Rozważenia wymaga natomiast kwestia uzupełnienia projektu o przepis przejściowy regulujący wpływ nowej ustawy na postępowania dyscyplinarne wszczęte i niezakończone do momentu jej wejścia w życie. Ponadto w art. 2 projektu należy uzupełnić metrykę promulgacyjną ustawy o radcach prawnych o Dz. U. Nr 47, poz. 278.

Odnosząc się do zagadnienia oceny skutków finansowych wejścia w życie projektowanej ustawy trzeba mieć na uwadze, że zgodnie z treścią art. 951 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze koszty postępowania dyscyplinarnego adwokatów w razie skazania ponosi obwiniony, a w pozostałych wypadkach izba adwokacka, natomiast art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych stanowi, że w razie ukarania koszty postępowania dyscyplinarnego radców prawnych ponosi obwiniony, zaś w pozostałych przypadkach koszty dochodzenia i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym pokrywa właściwa okręgowa izba radców prawnych, zaś koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym – Krajowa Izba Radców Prawnych. Wobec faktu, że koszty postępowania dyscyplinarnego adwokatów i radców prawnych są ponoszone przez obwinionych albo właściwe organy samorządów zawodowych, a proponowana nowelizacja nie dotyczy zmiany tychże regulacji, jej wejście w życie nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa.

Z upoważnienia

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Zbigniew Wrona
PODSEKRETARZ STANU